

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Kristýna Soldánová
Název práce	Anti genderová hnutí v České republice a na Slovensku
Studijní obor	Sociologie
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Nina Fárová, Ph.D.
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Petra Tlčimuková, Ph.D.
Rok obhajoby	2022

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka bakalářská práce se chce zabývat tématem anti genderových (*sic!*) hnutí, „která se často skrývají za organizacemi a politickými stranami, které se snaží upravit legislativu, která by například měla podporovat genderově ‘vyvážené’ rodiny nebo mají za cíl, jakkoliv znevýhodnit nejen například LGBTQ+ komunitu, ale také například ženy jako takové“ (9). Zaměřit se přitom chce konkrétně na téma adopce a uzavření manželství homosexuálních párů (8). Jakožto cíl bakalářské práce autorka stanovuje „zanalyzovat sebereprezentaci a strategie jmenovaných ‘proti genderových’ hnutí, které se pomocí různých manipulativních a emočně zabarvených hesel snaží o zrušení legitimity současných právních možností LGBTQ+ komunity i práv žen a které se aktivně snaží o znemožnění prosazování nových právních systémů, které by této komunitě zajistili šanci na svobodný život“ (19). Vybrané téma a cíl práce jsou z pohledu sociologie vhodně zvolené, nicméně styl jejich představení již naznačuje z pohledu sociologie značně problematický způsob, jakým se autorka s tématem vypořádává.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
---------------------------------	-------	-------------	--------

<i>Pravopis a gramatika</i>	<i>dobré</i>	<i>s-výhradami</i>	<i>špatné</i>
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<i>dobrá</i>	<i>s-výhradami</i>	<i>špatná</i>
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	<i>dobré</i>	<i>s-výhradami</i>	<i>špatné</i>

Zásadní připomínky k formální a obsahové úrovni práce

Předkládaná bakalářská práce trpí mnoha nedostatky jak na úrovni formální, tak obsahové. Dělena je na *Úvod*, *Teoreticko-metodologickou část*, *Metodologickou část*, *Obsahovou analýzu*, *Analytickou část* a *Závěr*, přičemž je evidentní, že obsah kapitol *Metodologická část* a *Obsahová analýza* měl být zakomponován do *Teoreticko-metodologické části*. Významný formální nedostatek představuje poznámkový aparát, který nejen, že není jednotný a precizně zpracovaný, ale ve většině případů není vůbec přítomný. Autorka předkládá práci, která je plná gramatických i stylistických chyb a chybějících interpunkcí. Již samotný klíčový pojem „antigenderový“ je pojednán až na straně 16 a jeho užití v práci je nejednotné a ve většině případů nesprávné. V oblasti stylistiky je pak ocitáme daleko za hranou prezentace odborného textu. To považuji také za jeden z významných ukazatelů nedostatečnosti v sociologickém uvažování a práci.

Posloupnost jednotlivých kapitol, respektive výběr témat (gender a zaměstnání, gender a církev atd.), není osvětlen, a ani v analytické části na ně nenalezneme návaznost. Autorka nepředstavila žádné přehledné sociologické pojednání genderových otázek a zdá se, že ani sama nerozlišuje různé úrovně způsobu přistupování k nim. Autorka se zde vyhnula zarámování ústředního tématu práce do otázek souvisejících s procesy ustavování hodnot ve společnosti, v důsledku čehož ale práce utrpěla na přehlednosti a zřetelnosti sdělení. Zároveň je od počátku textu zřetelná autorčina angažovaná pozice vůči analyzovaným skupinám, která se projevuje zejména neadekvátním způsobem užití jazyka, respektive nedodržováním odborného literárního stylu a prakticky nulová práce se zdroji ústící v prezentaci dojmů a vlastních pocitů. Práce postrádá osvětlení základního pojmového aparátu (gender vs. pohlaví, LGBTQ+ komunita, hnutí z pohledu sociologie atd.) a představení sociologické diskuze s nimi související zcela absentuje.

Neméně problematická je též část věnující se výzkumu. Nemí zřejmé, jakým způsobem byly vybrány skupiny, na jejichž působení se chtěla autorka zaměřit a neméně nejasná je též různorodost volby zdrojů dat a časová výseč analýzy. Autorka píše, že pro účely této bakalářské práce provedla kvalitativní obsahovou analýzu zmíněných pramenů vztahujících se k působení anti genderových hnutí v ČR a SK, zaměřila se především na vyhledání společných témat a především pak na problematiku komunity LGBTQ+ a omezování práv žen (22). Ke způsobu analýzy textů je nicméně třeba být neméně kritický. Po plánované obsahové analýze nenalezneme stopy. Zmíněna je též kritická diskurzivní analýza (21), o které ovšem nemůže být řeč. **V celém analytickém textu postrádám přesné odkazy na zdroje, jasnou ukázkou analytické práce ilustrující a sociologické pojednání diskutující strategie**

sebe prezentace a ustavování homofobních diskurzů ve veřejném prostoru, která by přehlušila směs dojmů a vlastních emočně zabarvených pozic, které autorka předkládá.

Vybrané problematické ukázky z textu:

„Církev se tak u našich sousedů může nejen veřejně vyznávat, ale také jí smlouva zaručuje, že se může podílet na mravním ‘formování’ obyvatelstva ve prospěch společného dobra (Hamplová, 2003). To společné dobro jsme již v historii několikrát zaznamenali a nevzešlo z toho nic dobrého (14).“

„Češi dle mého názoru nejsou tak nábožensky založení (14).“

„V Evropě je ale pojem ideologie spíše označení pro jednostrannost a propagandistické rysy soustavy myšlenek (Jandourek, 2001). To je možná důvod, proč aktivisté anti genderových hnutí rádi pojem ideologie používají. Možná jim totiž slouží jako taková nálepka, která předem navozuje pocit něčeho špatného (15).“

„Pokud se v České republice narodíte jako žena, téměř na 100 % platí, že budete mít horší pozici než muž, a to v mnohých odvětvích (15).“

„Dle vlastních slov tento spolek usiluje o společenský respekt k životu nenarozených dětí. (23)“ bez odkazu

„Roku 2003 vydali český překlad knihy Terapie homosexuality od křesťanského psychologa... (23)“ bez odkazu

„Trikolóra neustále předhazuje zbytečnost úředníků... (26)“

„Tento příjemný úvod si přečtěme... (27)“

„Všechny cíle by zněly šlechetně a krásně, kdyby za nimi nebylo potlačování a znevýhodňování práv nejen LGBTQ+ komunity... (27)“

„Už jen jejich sebe prezentace trochu mluví sama proti sobě... (29)“

„Zároveň mi to nedá a musím se pousmát při větě ‘občané mají právo sdílet a využívat svobodně informace na internetu’... (29)“

Otázky k obhajobě práce

Jaká je role sociologie ve společnosti a jaké jsou její nástroje poznávání? Čím se liší role sociologa a politika?

Co je obsahová analýza, jaké druhy znáte. Popište základní postupy.

Výsledné hodnocení práce

Předkládaná bakalářská práce nesplňuje formální ani obsahové nároky.

Navržené hodnocení

F

16. 8. 2022, České Budějovice

datum a místo

podpis autora posudku